

Q & A op basis van omgevingsbijeenkomsten verkenning boezembemaling Overwaard

Het project boezembemaling Overwaard organiseert diverse omgevingsbijeenkomsten in 2020 voor de locatiekeuze van de nieuwe boezembemaling in de Overwaard van de Alblasserwaard. Tijdens de bijeenkomsten zijn diverse vragen gesteld. Op basis van deze vragen wordt een Q en A (vraag en antwoord) bijgehouden die als verslaglegging van de bijeenkomst dient. Deze eerste Q en A is opgesteld op basis van de onlinebijeenkomst over de Notitie Reikwijdte en Detailniveau van dinsdag 12 mei en de bijeenkomst van 1 juli over Groot-Ammer West. Deze Q en A wordt bijgehouden en aangevuld met vragen en antwoorden van de bijeenkomst van 7 juli en volgende bijeenkomsten.

Vragen over de keuze van de kansrijke alternatieven

1) Waarom is de optie Groot Ammers West Opperstok (Streefkerk Oost) in eerste instantie afgefallen? En waarom wordt Groot-Ammer West toch weer onderzocht?

De volgende redenen lagen ten grondslag aan het laten afvallen van Groot-Ammer West in relatie tot Groot-Ammer Sluis:

- Het ruimtebeslag is groter, omdat een geheel nieuwe boezem wordt aangelegd over een langere afstand;
- Dit heeft negatieve impact op het polderlandschap;
- Door het grote ruimtebeslag en de doorsnijding van de verkaveling ontstaat een groot negatief effect op de goed verkavelde landbouwbedrijven met huiskavels, met hoogstwaarschijnlijk bedrijfsbeëindiging van 1 of meerdere agrarische bedrijven tot gevolg;
- Er wordt geen bestaande kadeopgave opgelost, maar er worden nieuwe kades aangelegd. De Ammerse kade moet dan alsnog worden versterkt, waarvoor ook ruimte nodig is (agrarische grond).
- Bij Groot-Ammer West wordt een grote oppervlakte van het beschermde weidevogelgebied geraakt en wordt het weidevogelgebied doorsneden;
- Het polderwatersysteem wordt doorsneden, waardoor forse extra maatregelen nodig zijn (poldergemaal, afvoersloten);
- De kosten van Groot-Ammer West zijn door bovenstaande redenen significant hoger dan van Groot-Ammer Sluis.

Wij realiseren ons dat daarmee de impact op de cultuurhistorie en dorpsgezicht van Groot-Ammer te kort is gedaan, die effecten zijn in het geval van Groot-Ammer Sluis immers groot. Voorts is onvoldoende rekening gehouden met het feit dat hierdoor het alternatief (Groot-Ammer West) afvalt waarbij geen sloop van woningen nodig is. Doordat in de nadere uitwerking van Groot-Ammer Sluis het ruimtebeslag groter is geworden en meer constructieve maatregelen nodig zijn, ontstaat ook de vraag of Groot-Ammer West nog steeds significant duurder is.

Om deze redenen is besloten om Groot-Ammer West als volwaardig kansrijk alternatief mee te nemen in het MER. Dit is een wijziging in de NRD. Op deze manier ontstaat een volledig beeld.

2) Waarom is de lange persleiding afgefallen?

Het betreft hier de opties van een boezemgemaal met lange persleidingen vanaf de Giessen naar de Merwede (Hardinxveld) en vanaf het Achterwaterschap/Ammerse boezem naar de Lek (Groot-Ammer). De lange persleidingen blijken in alle gevallen significant duurder uit te vallen dan de open

toevoerboezem. Ook vergen ze een behoorlijk ruimtebeslag. De hoge kosten komen voort uit verschillende elementen:

- In geval van een gemaal van 1800 m³/minuut zijn er 6 grote leidingen nodig. Deze persleidingen dienen van hoogwaardig materiaal te zijn vervaardigd en moeten worden onderhouden om verzakken te voorkomen. De persleidingen moeten droog gezet kunnen worden voor onderhoud en in die situatie mag de constructie niet opdrijven.
- De extra opvoerhoogte als gevolg van de lange persleiding en de daardoor optredende weerstand vereisen een gemaal met extra elektrisch vermogen. Daardoor zijn de energiekosten blijvend hoger.
- In geval van plaatsing van het gemaal aan de Ammerse kade, valt het binnen het beschermde gebied van de Molenbiotop, waardoor het gemaal een zeer beperkte hoogte mag hebben. Dit vergt speciale maatregelen die de kosten verhogen en tot minder optimaal beheer en onderhoud leiden. Bijvoorbeeld de wijze van kroosvuil verzamelen en afvoeren.

3) Waarom wordt bij Hardinxveld wel rekening gehouden met woningen en zelfs recreatiewoningen en in Groot-Ammerz niet?

Bij Hardinxveld zijn er mogelijkheden om woningen (ook voor verblijfsrecreatie) te ontzien. Daarom wordt dat aspect meegenomen in de redeneerlijn waarom een bepaald tracé wel of niet kansrijk is in Hardinxveld. In Groot-Ammerz Sluis is dat op de locatie van het boezemgemaal niet mogelijk. Wel worden woningen/bebouwning ontzien waar het de verbreding van de boezem betreft. Inmiddels is Groot-Ammerz West/ Opperstok als alternatief toegevoegd, waarbij woningen ontzien worden (zie ook vraag 1).

Algemene vragen

4) Wat is het budget voor dit project?

Het uiteindelijk budget wordt bij de besluitvorming voorafgaand aan de realisatie vastgesteld door het waterschapsbestuur. In de verschillende fases van het project worden ramingen gemaakt zodat hierop een keuze gemaakt kan worden. Op dit moment wordt er nog gewerkt aan een raming ten behoeve van de besluitvorming rondom de locatiekeuze, die naar verwachting in november 2020 door het waterschapsbestuur zal worden gemaakt. Pas dan ontstaat een richtinggevend budget.

5) Leidt het gemaal tot overlast, zoals bijvoorbeeld geluid, trillingen en stank?

De realisatie van een gemaal leidt tot overlast voor de omgeving. Denk hierbij aan tijdelijke verkeersmaatregelen, trillingen en geluid als gevolg van zwaar verkeer, manoeuvreer bewegingen en werkzaamheden zoals het plaatsen van damwanden en heipalen. Deze overlast wordt zo veel als mogelijk voorkomen en moet voldoen aan richtlijnen en wettelijke eisen, hetgeen gebeurt in samenwerking met de aannemer die het werk gaat uitvoeren. Er zijn richtlijnen (SBR-A en SBR-B) die specifiek duiden hoe om te gaan met trillingen. Op hoofdlijn houden die in dat voorafgaand aan de werkzaamheden en als de uitvoeringsmethode bepaald is, voor gevoelige gebieden een risicoanalyse omgevingsbeïnvloeding, trillingspredicties en/of schadepredicties uitgevoerd wordt door een gespecialiseerd bureau. Dit geeft uitsluitsel over de risico's en de te nemen beheersmaatregelen en monitoring. Beheersmaatregelen kunnen zijn het drukken van damwanden in plaats van heien of trillen. Tijdens de uitvoering kunnen trillingsmetingen aan naastgelegen panden worden uitgevoerd, zodat gemonitord kan worden of de grenswaarden worden overschreden. Voorts kan een nulmeting worden uitgevoerd aan de risicovolle objecten, wat bijdraagt aan de onderbouwing bij eventuele schade.

Daarnaast worden er eisen gesteld aan trillingen en geluid in de **gebruiksfase**. Het ontwerp van het gemaal dient zodanig te zijn dat aan deze eisen wordt voldaan. Dit ontwerp wordt in de komende fasen nog nader uitgewerkt.

Op hoofdlijnen geldt het volgende. Het nieuwe gemaal zal een elektrisch gemaal zijn en wordt uitgevoerd met naar verwachting vier (bij een gemaal van 1200 m³/min) tot zes (bij een gemaal van 1800 m³/min) pompen. De pompen staan ondergronds/onder water opgesteld en voorzien van elektromotoren. In het (minst gunstige) geval van bovengronds opgestelde elektromotoren hebben de 6 pompen op vol vermogen op één meter afstand een geluidsniveau van 80 dBA. Dat is ongeveer het geluidsniveau van een stofzuiger. Het gemaal gebouw zal de geluidemissie naar buiten grotendeels opheffen. In het ontwerp worden eisen gesteld aan de geluidsemmissie en bij oplevering worden deze eisen geverifieerd.

Een gemaal valt onder industrielawaai. Hierbij horen de volgende eisen uit het activiteiten besluit: Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau mag op de gevels van de woningen niet meer bedragen dan 50, 45 en 40 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. Het maximale geluidsniveau (piekgeluiden) mag op de gevels van de woningen niet meer bedragen dan 70, 65 en 60 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

Omdat de werking van een gemaal overdag in principe hetzelfde is als 's nachts zullen de waarden van de dagperiode hetzelfde zijn als de nachtperiode.

Infrasoon geluid is laagfrequent geluid, met een frequentie van 0 tot 25 Hz. Theoretisch kan infrason geluid optreden dat afkomstig is van de pompen van het gemaal. Omdat de fundering van het gemaal inclusief de slakkenhuizen waarin de pompen staan uit beton bestaat, is het niet waarschijnlijk dat het zich via de grond voortplant. Met de keuze van de materialen in de gevel van het gebouw kan de emissie voor de omgeving beperkt of geëlimineerd worden. Omdat het gemaal dichtbij de bebouwde omgeving ligt, zal in de planuitwerking infrason geluid nader worden onderzocht.

Stankoverlast bijvoorbeeld als gevolg van verzameld kroosvuil is aan ander punt van aandacht. Bij de nadere uitwerking wordt nader uitgewerkt welke maatregelen worden genomen tegen stankoverlast.

6) Wat is de capaciteit van het Kokgemaal bij Kinderdijk?

De huidige Overwaard wordt nu bemalen door het Kokgemaal bij Kinderdijk die een capaciteit heeft van 1.500 m³/min. Voor de nieuwe Overwaard is in 2050 een bemalingscapaciteit van 1.800 m³/min nodig.

Specifieke vragen over Groot-Ammerse Sluis

7) Hoe breed wordt de boezem in Groot-Ammerse?

De breedte van de Ammerse boezem, inclusief de kades en teensloten aan weerszijden is op basis van de voorlopige berekeningen bepaald op 100 tot 120 meter. Hierbij is het uitgangspunt dat er dijksloten en groene kades aan weerszijden komen te liggen die voldoen aan de veiligheidsnormen, en in de Ammerse boezem is een onderwatertalud van 1:4 nodig. Dit flauwe talud is nodig om te voorkomen dat de kades instabiel worden, ook onder extreme omstandigheden. Deze extreme omstandigheden kunnen zich bijvoorbeeld voordoen als het peil sterk daalt in de Ammerse boezem omdat het gemaal volop gaat draaien. Daarnaast is bij de berekening uitgegaan van ontwerpnormen die het waterschap voor nieuwe watergangen hanteert, onder andere ten aanzien van de toegestane

stroomsnelheid van het water en de mate waarin verhang optreedt in het boezemstelsel.

Op verschillende locaties wordt in de nadere uitwerking van het schetsontwerp van Groot-Ammers met maatwerk een smallere boezem gerealiseerd, omdat het duur en maatschappelijk ongewenst is om de brede boezem aan te leggen. Een mogelijkheid hiervoor is bijvoorbeeld het plaatsen van damwanden in de kade, waardoor een steil onderwatertalud mogelijk is en slechts een smalle kade nodig is. Dit wordt onder andere onderzocht ter plaatse van de eerste en tweede molen aan de Molenkade, en bij private tuinen.

Bij de boezemlandjes is de situatie ook afwijkend. Aan de zijden van de boezemlandjes liggen de kades ter plaatse van de Kerkstraat en de Ammerse kade, deze worden niet verplaatst. Gezien de bebouwing van de Ammerse kade is daar geen ruimte voor verbreding, zodat er damwanden worden geplaatst in (dit deel van) de Ammerse kade. Daardoor is een deel van de boezemlandjes nodig voor enkel de waterbreedte van de boezem ter plaatse, die naar verwachting ca. 70 meter breed is.

Het ontwerp van de boezem wordt momenteel nader uitgewerkt ten behoeve van de locatiekeuze en het MER, dus deze maatvoering is ter indicatie. De schetsontwerpen staan op de projectwebsite onder 'nieuwsbrieven en documenten'.

8) Is de breedte van de Ammerse boezem van 120 m groter dan voorheen gecommuniceerd?

Tijdens de voorgaande bijeenkomsten in 2019 is ook het ruimtebeslag van 100 tot 120 m gecommuniceerd voor de 1.800 m³/min boezem.

9) Hoe breed wordt de boezem van Groot-Ammers als er wordt gekozen voor het alternatief Hardinxveld1200/Groot-Ammers600?

De verbreding van de Ammerse boezem zal dan veel minder zijn. Naar verwachting zal een maximale verbreding van zo'n 10 meter nodig zijn ter hoogte van de Molenkade tussen gemaal Graafland en de eerste molen en ter hoogte van de Ammerse kade tussen Palinghandel van Wijk en het Achterwaterschap.

10) Leidt de verbreding van de Ammerse boezem tot sloop van woningen en/of verdwijnen van bepaalde functies?

De verruiming van de Ammerse boezem die nodig is om het debiet van 1800 m³/min af te voeren wordt zodanig uitgevoerd dat bebouwing zo veel als mogelijk wordt ontzien. De uitwerking vindt op dit moment plaats. Voor de verbreding zal ruimte nodig zijn van de huidige boezemlandjes, een deel van enkele tuinen en landbouwgebied. Het leidt er waarschijnlijk wel toe dat de jachthaven moet worden verplaatst, dat het clubhuis van de IJvereniging moet worden herbouwd, en dat een oplossing moet worden gevonden voor de viskaren van Palinghandel van Wijk die nu in de Ammerse boezem staan. Daarnaast is verplaatsing van de Roedenloods nodig. De vier woningen ter plaatse van de gemaallocatie kunnen niet worden gespaard.

11) Past een dergelijke brede boezem wel tussen de huidige Molenkade en de Ammerse kade, met name bij de molens?

Nee, dat past niet. De Molenkade moet verlegd worden tussen gemaal Liesveld-Graafland en de Gelkenes molen (1^e molen). De Ammerse kade zal naar het westen worden verlegd tussen Palinghandel van Wijk en het Achterwaterschap.

12) Hoe groot/hoog wordt het gemaal? Hoe wordt het gemaal ingepast in Groot-Ammers? Is hier inspraak mogelijk?

De hoogte is nog niet bekend en is afhankelijk van het type pompen van het gemaal. Dit wordt in een latere fase bepaald. Waterschap Rivierenland is zich bewust van de opgave om het gemaal goed in te passen in het dorpslint van Groot-Ammers, waarbij de hoogte en uitstraling van het gemaal een belangrijk aandachtspunt is. Als Groot-Ammers Sluis gekozen wordt als locatie, wordt dit in de planuitwerkingsfase samen met belanghebbenden uitgewerkt. De -ruimtelijke- effecten van een groot gemaal in de dorpskern van Groot-Ammers worden meegenomen in de milieueffectrapportage. Uiteraard is te zijner tijd op het definitief ontwerp ook formeel inspraak mogelijk.

13) Heeft het plaatsen van een nieuw gemaal effect op de waterstand, wordt de waterstand hoger?

Het huidige boezempeil blijft gehandhaafd. Als het gemaal aanstaat trekt hij het peil tijdelijk naar beneden. Als het gemaal aanstaat zal het gemaal het peil van de Ammerse boezem tijdelijk laten dalen. Dat is maximaal orde grootte een halve meter op het moment dat het gemaal met maximale capaciteit staat te malen. Dat zal enkele keren per jaar zijn.

14) Wat betekent een boezemgemaal Groot-Ammers voor het recent vernieuwde poldergemaal Liesveld Graafland?

Het Poldergemaal Liesveld-Graafland, nabij de bebouwingskern van Groot-Ammers, is een van de poldergemalen die op de boezem uitwatert van de Ammerse boezem. Deze is recent vernieuwd waarbij rekening gehouden is met klimaatontwikkelingen. Bij het ontwerp van de verbreding van de boezem blijft het huidige gemaal behouden.

15) Zijn de verkeersplannen voor een eventuele rondweg vanuit de gemeente meegenomen? En hoe blijft Groot-Ammers goed bereikbaar tijdens de bouw van het gemaal?

De ideeën voor het verbeteren van de bereikbaarheid van Groot-Ammers vanuit de gemeente Molenlanden middels een rondweg noord of zuid zijn bij het waterschap bekend, en er wordt over afgestemd. Zowel rondweg noord als zuid zijn mogelijk bij verbreding van de Ammersche boezem en het gemaal ter hoogte van Sluis. Mocht het zover komen, dan wordt in de planuitwerking rekening gehouden met ontwerpeisen vanuit het project rondweg en vice versa.

Bij de bouw van het gemaal zullen maatregelen worden genomen voor de bereikbaarheid van Groot-Ammers. De precieze maatregelen hangen af van de uitvoeringsmethode van de bouw van het gemaal. Deze worden in een later stadium onderzocht en uitgewerkt. De verwachting is dat Sluis / Voorstraat niet over een lange periode compleet afgesloten wordt tijdens de bouw. Tijdelijke overlast als gevolg hiervan kan niet uitgesloten worden.

16) De Ammerse Boezem wordt ook veel gebruikt voor recreatie zoals zwemmen, pleziervaart en om te schaatsen. Wat zijn de effecten hierop?

De effecten op recreatie worden onderzocht in de milieueffectrapportage. Bijvoorbeeld het effect van de stroming op de watersport wanneer het gemaal aan staat en op ijsvorming in de winter vanwege verdiepen van de boezem. In de zomerse periode staat het gemaal minder vaak aan en zal het huidig recreatiegebruik doorgang kunnen vinden, waarbij er wel aandacht nodig is voor veiligheidsmaatregelen. De jachthaven en het gedeelde clubgebouw met de ijsclub zal verplaatst moeten worden in geval van een groot gemaal.

17) Is er nog voldoende ruimte om mee te denken met het ontwerp voor Groot-Ammers Sluis?

In het afgelopen anderhalf jaar zijn tijdens verschillende meedenkbijeenkomsten en enkele keukentafelgesprekken ideeën, wensen en aandachtspunten opgehaald. Deze worden meegenomen in het schetsontwerp. Ook zijn de schetsontwerpen voor Groot-Ammers op 14 juli 2020 in te zien om reactie op te geven. Wanneer de keuze valt op Groot-Ammers Sluis wordt in de planuitwerking het ontwerp verder uitgewerkt qua inpassing in het gebied samen met belanghebbenden en betrokken organisaties.

De wijze van participatie is nader uitgewerkt in het participatieplan voor de verkenningsfase, zie bijlage 2 van de NRD. De NRD is te vinden op www.wsrl.nl/a5h, onder 'nieuwsbrieven en documenten'. Als er verbeterpunten zijn kan contact worden opgenomen met a5h@wsrl.nl om deze punten nader te bespreken.

18) Ligt de nieuwe Ammerse kade op NAP? En moet deze kering opgehoogd worden als dit lager dan NAP ligt?

In de presentatie was een tekening opgenomen met de principes van een kering met een grondoplossing en een oplossing met een constructie. Hierbij stond een kadehoogte van 0m N.A.P. De exacte hoogte van de Ammerse Kade moet nog bepaald worden. De hoogte van de huidige kade varieert enkele decimeters. Mogelijk dat de kade beperkt opgehoogd moet worden. Dit is ook afhankelijk van verwachte zettingen e.d.

19) Wat zijn effecten van peilfluctuaties en de verbreding van de boezem voor panden die op staal zijn gefundeerd (panden die dus niet op palen gefundeerd zijn)?

Het huidige boezempeil blijft gehandhaafd. Als het gemaal aanstaat trekt hij het peil tijdelijk naar beneden. Als het gemaal aanstaat zal het gemaal het peil van de Ammerse boezem tijdelijk laten dalen. Dat is maximaal orde grootte een halve meter op het moment dat het gemaal met maximale capaciteit staat te malen. Dat zal enkele keren per jaar zijn. De verwachting is dat het effect op grondwaterstanden beperkt zal zijn. Dit wordt nader onderzocht in een eventuele vervolgfase. Indien blijkt dat toch negatieve effecten ontstaan, worden daar maatregelen voor genomen.

20) Hoe sluit de boezem bij het gemaal zelf aan? Wordt dat een trechter of moet het daar ook 100-120 meter breed worden?

Richting het gemaal zal de boezem in een trechtersvorm naar het gemaal toe lopen. Deze trechtersvorm wordt uitgevoerd met damwanden.

Specifieke vragen over de kansrijke alternatieven Hardinxveld

21) Wat is de reden om C en een gedeelte van B samen te nemen?

Tracé C raakt enkele percelen die de status van NNN-gebied hebben (Natuurnetwerk Nederland). Deze gebieden zijn ruimtelijk beschermd en moeten gecompenseerd worden. Door een combinatie met tracé B te maken ten zuiden van de Parallelweg, kan het NNN-gebied ontzien worden.

22) Wordt er overwogen om samen met de gemeente of provincie wat ruimere tracés te kopen?

Mogelijk dat hiervoor bij de nadere uitwerking aanleiding toe ontstaat, bijvoorbeeld in verband met de kavelgrenzen, compensatieopgaven of meekoppelkansen die gaan ontstaan. In het geval voor Hardinxveld gekozen wordt zal samen met de gebiedspartners en de mensen uit het gebied nagedacht worden wat men met het gebied wil. Ook in relatie tot de studie van Rijkswaterstaat naar de verbreding van de A15. Daaruit volgen mogelijk nog meer kansen en opgaven voor het gebied.

23) Er wordt te weinig gedaan om particulier eigendom te ontzien.

We ontkomen er helaas niet aan om particulier eigendom te raken. Elk tracé heeft een grote impact voor de particulieren die er wonen, werken of verblijven. Ter plaatse van de woningen aan de Parallelweg wordt gewerkt met damwanden om woningen te sparen. Het waterschap wil wel graag meedenken hoe we betrokkenen tegemoet kunnen komen. In de nadere uitwerking wordt samen met de belanghebbenden onderzocht op welke wijze het woongenot (deels) terug gebracht kan worden door bijvoorbeeld inpassingsmaatregelen of andere maatwerkmaatregelen. Ook verkennen we met de gemeente de mogelijkheid om grond voor grond te ruilen.

24) Wordt er een recreatiegebied rond de boezem bij Hardinxveld gecreëerd?

De aanleg van een recreatiegebied is voornamelijk nog geen onderdeel van het project. Wensen vanuit de omgeving en van de gemeente kunnen bij de verdere uitwerking worden meegenomen. Mogelijkheden voor recreatie worden daarin ook beschouwd.

Specifieke vragen over procedures

25) Is er een nadere duiding van de procedure van dit project?

In juni 2019 heeft het Algemeen Bestuur (AB) van het waterschap de voorkeur gegeven aan locatie Hardinxveld. Bij een nadere uitwerking bleek dit project complexer dan voorzien. Het bestuur heeft daarom verzocht om Groot-Ammers nader uit te werken op hetzelfde niveau als Hardinxveld om de eerder gemaakte keuze van juni 2019 vast te houden of te heroverwegen.

Tegelijkertijd is gestart met de Milieu-Effect-Rapport (MER)-procedure. Deze zal in 2 fasen plaatsvinden ten behoeve van:

Fase 1 – de locatiekeuze: Hardinxveld óf Groot Ammers– Sluis óf Groot Ammers West/ Opperstok.

Fase 2 – de verdere planuitwerkingsfase, waarin het gekozen voorkeursalternatief wordt uitgewerkt tot een projectbesluit.

Het ontwerp notitie-Locatiebesluit inclusief MER Fase 1 wordt eind 2020 door het Algemeen Bestuur van het waterschap vastgesteld en ter visie gelegd, met gelegenheid om zienswijzen naar voren te brengen. Na verwerking van de zienswijzen in de definitieve notitie-Locatiebesluit wordt deze door het Dagelijks Bestuur van het waterschap vastgesteld.

Vervolgens wordt (in een tussenstap) het definitieve tracé van de boezem en locatie van het boezemgemaal in een gebiedsproces bepaald. Dit wordt vastgelegd in de ontwerpnotitie Voorkeursalternatief die na vrijgave door het Dagelijks Bestuur van Waterschap Rivierenland ter visie wordt gelegd. De zienswijzen worden wederom beantwoord in een Nota van Antwoord en na verwerken van de zienswijzen in de notitie Voorkeursalternatief stelt het Dagelijks Bestuur deze vast.

In de planuitwerkingsfase wordt het voorkeursalternatief en de inpassing daarvan verder uitgewerkt en gedetailleerd. Het uiteindelijke ruimtebeslag kan daardoor nog afwijken van het vastgestelde voorkeursalternatief. Het uitgewerkte ontwerp wordt vastgelegd in een Projectbesluit

Omgevingswet. In het Projectbesluit worden de mogelijke inpassingsvarianten van het vastgestelde voorkeursalternatief (VKA) beschreven en afgewogen. Hierbij merken wij op, dat we tot het ontwerp Projectbesluit nog vele ontwerpessies, keukentafelgesprekken met direct betrokkenen en informatiebijeenkomsten houden, waarmee we de omgeving nauw zullen betrekken.

Het projectbesluit inclusief het MER Fase 2 wordt ter visie gelegd, met gelegenheid om zienswijzen naar voren te brengen. Na verwerking van de zienswijzen in het definitieve projectbesluit wordt deze door Provincie Zuid Holland goedgekeurd.

26) In hoeverre is er contact met de gemeente met betrekking tot de procedures?

Het waterschap werkt op ambtelijk en bestuurlijk niveau samen met de gemeentes en provincie. Er vindt regelmatig afstemming plaats met Rijkswaterstaat. We stemmen goed af over de te volgen procedures en de communicatie naar de omgeving.

27) Staat er nog een afschrift van de brief aan de gemeente op de website

Deze informerende brief is op te vragen via a5h@wsrl.nl en bestaat voor het overgrote deel uit de nieuwsbrief die ook verstuurd is naar belanghebbenden.